

CHƯƠNG 3

SỰ HÌNH THÀNH VÀ QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

Th.s Nguyễn Văn Thiện
Bộ môn: Chủ nghĩa xã hội khoa học

A. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU:

Giúp cho sinh viên thấy được quy luật sự hình thành và phát triển những nguyên lý chủ nghĩa xã hội khoa học.

Làm rõ tiền đề khách quan và vai trò của C.Mác, Ph.Ăngghen cho sự ra đời của chủ nghĩa xã hội khoa học.

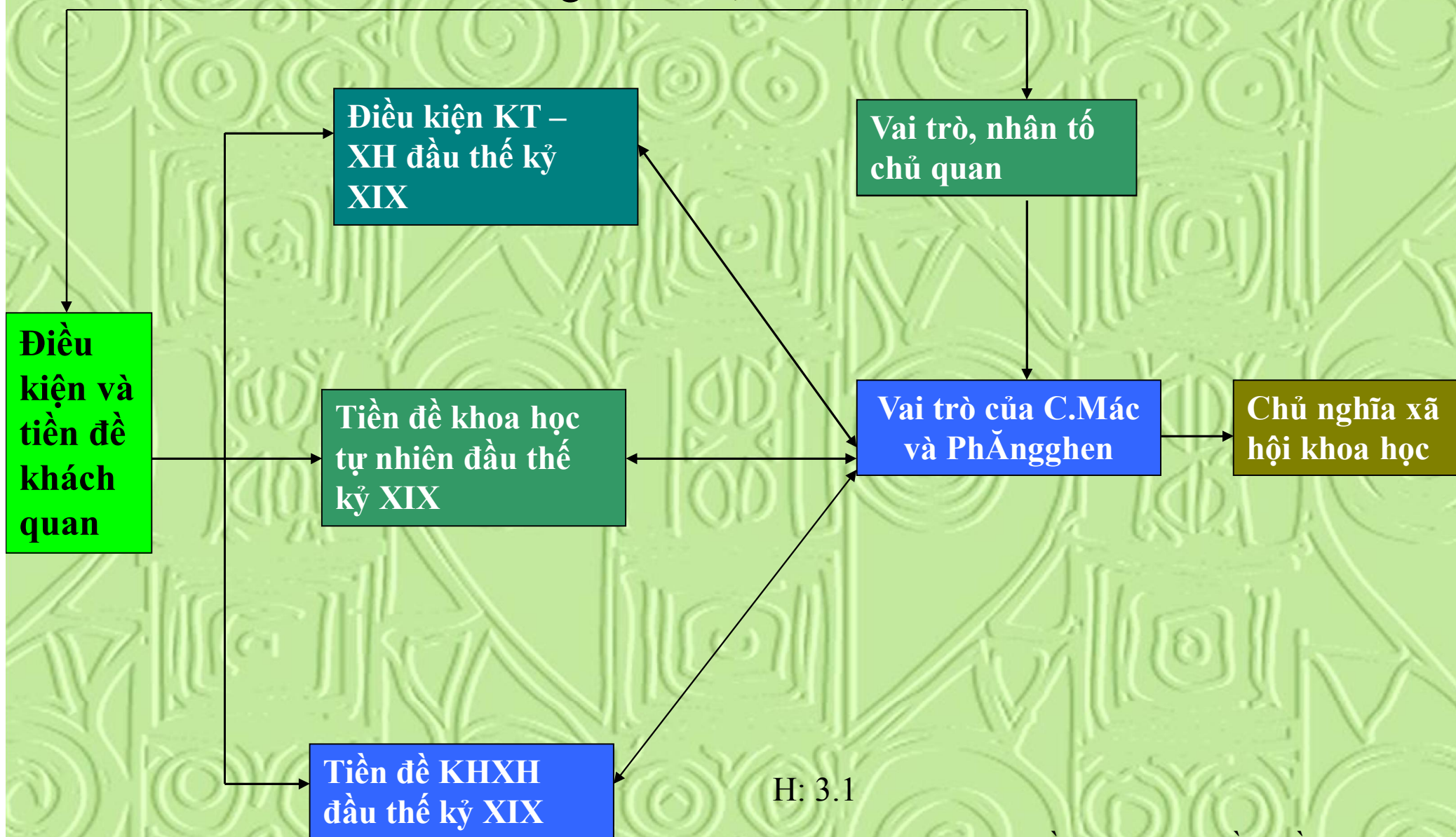
Chỉ rõ quá trình bổ sung và phát triển lý luận chủ nghĩa xã hội khoa học qua các giai đoạn lịch sử.

Thấy được sự vận dụng sáng tạo cũng như đóng góp của Đảng ta về lý luận chủ nghĩa xã hội khoa học

B. NỘI DUNG

1. Sự hình thành của chủ nghĩa xã hội khoa học.
2. Quá trình phát triển của chủ nghĩa xã hội khoa học.

1. Sự hình thành của chủ nghĩa xã hội khoa học.

H: 3.1

Sự tác động của điều kiện và tiền đề khách quan và nhân tố chủ quan dẫn đến sự hình thành CNXH khoa học

- Điều kiện kinh tế – xã hội đầu thế kỷ XIX

- + Phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa phát triển mạnh mẽ
- + Giai cấp vô sản hiện đại đã được hình thành
- + Giai cấp vô sản hiện đại bước lên vũ đài đấu tranh chống lại giai cấp tư sản với tư cách là một lực lượng xã hội độc lập (mâu thuẫn giữa giai cấp vô sản hiện đại với giai cấp tư sản)
- Phong trào công nhân ngành dệt thành phố Liông (Pháp) 1831, 1834
- Phong trào công nhân ngành dệt thành phố Xilêdi (Đức) 1844
- Phong trào hiến chương Anh (1836 – 1848)

- Điều kiện kinh tế – xã hội đầu thế kỷ XIX

- + Cuộc đấu tranh của giai cấp vô sản đều bị thất bại (bộc lộ yếu kém của mình: chưa có đường lối đấu tranh, chưa có một tổ chức thống nhất lãnh đạo).
- + Phong trào đòi hỏi phải có lý luận soi đường và cũng từ phong trào hiện thực ấy là cơ sở thực tiễn để Mác, Ăngghen nghiên cứu xây dựng nên chủ nghĩa xã hội khoa học.

- Những tiền đề khoa học tự nhiên đầu thế kỷ XIX

- + Học thuyết về tế bào
- + Định luật bảo toàn và chuyển hoá năng lượng
- + Học thuyết tiến hoá của Đác Uyn

Những thành tựu của khoa học tự nhiên giúp cho Mác - Ăngghen khẳng định thêm phép biện chứng của mình

- Những tiền đề khoa học xã hội đầu thế kỷ XIX

- + Triết học cổ điển Đức

 - Phép biện chứng của Hêghen

 - CNDV và vô thần của Phoiơbắc

- + Kinh tế chính trị cổ điển Anh

 - Đề lại cho lý luận về giá trị lao động của Adam Smít

 - Đề lại lý luận địa tô chênh lệch của Ricácđô

- + Chủ nghĩa xã hội không tưởng Pháp

 - Đề lại cho Mác những mô hình và nguyên tắc xây dựng xã hội mới trong tương lai

- Vai trò của nhân tố chủ quan

Với điều kiện và tiền đề khách quan nêu trên và trong quá trình hoạt động của mình, C.Mác và Ph.Ăngghen đã chuyển từ lập trường duy tâm sang lập trường duy vật, đồng thời chuyển từ lập trường dân chủ cách mạng sang lập trường cộng sản

- + Ba điều kiện để có sự chuyển biến đó là
 - Sự uyên bác về trí tuệ
 - Đứng trên lập trường là tuyệt đối trung thành với lợi ích của giai cấp công nhân
 - Kết hợp nhuần nhuyễn giữa lý luận và thực tiễn
- + Nhờ hai phát hiện vĩ đại của Mác về CNDVLS và học thuyết về giá trị thặng dư. Mác và Ăngghen đã đưa CNXH từ không tưởng trở thành khoa học